

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה בשא 000653/07
 בפני: כב' הרשמת איריס לוי-עבודי בתיק עיקרי: א 004147/06
 תאריך: 07/10/2007

בעניין: אריה חברה ישראלית לביטוח בע"מ ע"י ב"כ
 עו"ד אביגיל מנדל המבקשת

נגד

מוסלר יחזקאל עו"ד ניסים נברו המשיב
 ע"י ב"כ

החלטה

בפניי בקשה של התובעת (להלן: "המבקשת") לביטול החלטתי מתאריך 13.12.06, אשר בה הוריתי על מחיקת התביעה שהגישה המבקשת כנגד הנתבע (להלן: "המשיב").

כתב התביעה בסדר דין מהיר הוגש בתאריך 19.11.03 על סך של 1,657 ₪, וזאת בגין אי-תשלום פרמיות שלטענת המבקשת המשיב נותר חייב לה בגין פוליסת ביטוח נכון לתאריך 28.11.02. לכתב התביעה צורפו, בין היתר, שלושה נספחים: נספח א', שצולם בצורה בלתי ברורה וקשה מאד לקריאה, כולל צילום החלק המכונה בעגת הביטוח "הרשימה" של שתי פוליסות ביטוח מקיף של רכבו של המשיב - פוליסה שהוצאה בתאריך 1.4.01 ותוקפה עד לתאריך 31.3.02 (להלן: "הפוליסה הראשונה"), ופוליסה שהוצאה בתאריך 1.4.02 ותוקפה עד לתאריך 31.3.03 (להלן: "הפוליסה השנייה"). יצוין כי המבקשת לא צירפה את הפוליסות המלאות עצמן לכתב התביעה. נספח ב' כולל צילום קטוע של הצעת ביטוח של המבקשת למשיב, הנושאת חותמת מן התאריך 19.3.01 ואינה נושאת את חתימתו המאשרת של המשיב. נספח ג' כולל דף פירוט חשבון פנימי של המבקשת, שממנו ניתן ללמוד – אם כי הדבר אינו מצוין במפורש בכתב התביעה – כי החוב הנתבע הינו בגין הפוליסה השנייה.

לבקשת המבקשת, נתתי בתאריך 21.4.04 פסק-דין בתביעה, וזאת בהיעדר הגנה מצידו של המשיב.

בתאריך 13.3.06 הגיש המשיב בקשה לביטול פסק-הדין. בבקשה זו הסתמך המשיב בעיקר על העובדה כי שהה בחו"ל בכל התקופה הרלוונטית לכתב התביעה וכתוצאה מכך - לטענתו - כתב-התביעה לא הומצא לו כדין ועל כל פנים הוא לא ביקש מן המבקשת להאריך את פוליסת הביטוח מעבר לפוליסה הראשונה שתוקפה פג, כאמור, בתאריך 31.3.02.

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה

בשא 000653/07

בתיק עיקרי: א 004147/06

תאריך: 07/10/2007

בפני: כב' הרשמת איריס לושי-עבודי

לאחר קבלת תגובת המבקשת הוריתי בתאריך 26.4.06 על ביטול פסק-הדין בכפוף לתשלום הוצאות, ולאחר התדיינות נוספת בין הצדדים ותשלום ההוצאות על-ידי המשיב שבתי והוריתי בתאריך 16.5.06 על ביטול פסק-הדין. במאמר מוסגר יצוין, כי בהחלטתי הנ"ל מן התאריך 26.4.06 התייחסתי לטענתו העיקרית של המשיב בנוגע לשהותו בחו"ל וצינתי כי ההגנה המבוססת על טענה זו הינה הגנה דחוקה, שכן על אף שהמשיב אכן שהה בחו"ל, הרכב נותר באותה עת בבעלותו.

בעקבות הדברים הללו הוגשו כתב הגנה ותצהיר עדות ראשית מטעמו של המשיב. בכתבי בי-דין אלה זנח המשיב, למעשה, את הטענה בנוגע לשהייתו בחו"ל בתקופה הרלוונטית, והתמקד בשאלה אם כתב התביעה מציב יסוד כלשהו לתביעה. בהקשר זה טען המשיב כי המסמכים שהמבקשת צירפה לכתב התביעה הינם מסמכים חלקיים ובלתי-ברורים ולמעשה אינם מבססים חבות כלשהי של המשיב כלפי המבקשת בתקופה הרלוונטית לכתב התביעה, כלומר התקופה שהחלה בתאריך 1.4.02 עם סיומה של הפוליסה הראשונה (שדבר קיומה אינו מוכחש על-ידי המשיב). בהקשר זה נטען כי אף אם זו הייתה כוונתה של המבקשת (כפי שאמנם בא לידי ביטוי באחד מכתבי הטענות שהגישה לבית-המשפט במסגרת ההליכים המוקדמים), הרי שבכתב התביעה כלל לא נטען כי הפוליסה הראשונה הוארכה באופן אוטומטי על-ידי המבקשת ועל כל פנים בכתב התביעה ובנספחיו אין ולו ראשית הוכחה לכך שהמשיב ביקש מן המבקשת להאריך את הפוליסה הראשונה. בפרט הדגיש המשיב כי הצעת הביטוח שצורפה לכתב התביעה (נספח ב' לכתב התביעה) אינה חתומה על-ידיו בחתימה מאשרת וממילא היא מתייחסת לתקופה אחרת מזו שלגביה מתייחס כתב התביעה. כמו כן הפנה בא-כוח המשיב בכתב ההגנה לסעיף 9 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981, אשר אינו מאפשר חידוש אוטומטי של פוליסה מצידו של המבטח וקובע כדלקמן:

(א) באין הסכם אחר מתחילה תקופת הביטוח עם כריתת החוזה

והיא מסתיימת בחצות הלילה שבסוף יומה האחרון.

(ב) הוסכם על תקופת הביטוח והציע המבוטח למבטח בכתב, לא

יאוחר מ- 30 ימים לפני תום התקופה, להאריך את הביטוח

לתקופה שנקב בהצעתו, רואים את המבטח כמסכים להארכה אם

לא הודיע למבוטח בכתב, תוך 15 ימים ממסירת ההצעה, על

סירובו.

בעקבות האמור לעיל נקבע התיק לשיבה מקדמית בפניי בנוכחות הצדדים בתאריך 13.12.06. בא-כוח המבקשת לא התייצב לדיון זה, אך מעיון במחשב בית-המשפט עלה כי הזימון לאותו מועד נשלח אליו. בנסיבות אלה, עתר בא-כוח המשיב במהלך הדיון למחיקת התביעה וכן

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה

בשא 000653/07

בתיק עיקרי: א 004147/06

תאריך: 07/10/2007

כב' הרשמת איריס לושי-עבודי

1 להוצאות מיוחדות. בהקשר זה חזר בא-כוח המשיב על הטענות שנטענו בכתב ההגנה ובתצהיר
2 העדות הראשית והוסיף והפנה לחוזר של המפקח על הביטוח במשרד האוצר מתאריך 29.12.99,
3 אשר בו צוין במפורש כי אין למבטח אפשרות לחדש באופן אוטומטי פוליסות ביטוח. כמו כן טען
4 בא-כוח המשיב כי המבקשת לא הגישה תצהיר עדות ראשית ואף מן הטעם הזה יש מקום למחוק
5 את התביעה.

6
7 נוכח אי-התייצבותו של בא-כוח המבקשת, שזומן כאמור כדן, ובעיקר לאחר שעיינתי בכתבי
8 הטענות ושמעתי את טיעוניו של בא-כוח המשיב, לא מצאתי מקום לדחות את הדיון למועד אחר
9 (אף לא כנגד חיוב בהוצאות) והוריתי על מחיקת התביעה תוך חיוב המבקשת בהוצאות בסך של
10 2,500 ₪ והשבת פיקדון בסך של 1,000 ₪ לידיו של המשיב.

11
12 המבקשת הגישה כאמור בקשה לביטול החלטה זו - היא הבקשה נשוא ההחלטה הנוכחית.

13
14 הבקשה, אשר נתמכה בתצהירו של בא-כוח המבקשת, עו"ד מרדכי ויניצקי, נסמכה של שתי
15 טענות עיקריות:

16
17 **ראשית**, יש לבטל את ההחלטה מן הטעם שהמבקשת ו/או בא-כוחה כלל לא קיבלו זימון לדיון
18 המקדמי שהתקיים כאמור בתאריך 13.12.06. בהקשר זה אמר עו"ד ויניצקי בתצהירו כי לאחר
19 קבלת ההחלטה, נערך בירור אם התקבלה הזמנה לדיון המקדמי במשרדו, והסתבר כי על-פי
20 המסמכים שבתיק בית-המשפט אכן נשלח אליו זימון לדיון באמצעות דואר אלקטרוני, אשר
21 לכאורה נקרא על-ידי הנמען בתאריך 2.8.06. עו"ד ויניצקי הוסיף והצהיר כי הוא עצמו זה אשר
22 מטפל במשרדו באופן אישי בקבלת זימונים מבית-המשפט באמצעות דואר אלקטרוני, אך
23 ההזמנה לדיון זה לא התקבלה אצלו וייתכן שהדבר נבע מתקלה במחשב שבמשרדו או במחשב
24 בית-המשפט.

25
26 **שנית**, על כל פנים, יש לבטל את ההחלטה גם מטעמים שבשיקול דעת בית-המשפט, וזאת מכוחם
27 של שני מבחנים:

28
29 א. **הסיבה למחללה של המבקשת**, שהוגדרה על-ידי באת-כוח המבקשת, עו"ד מנדל,
30 כ"העדר ידיעה פוזיטיבית על מועד הדיון".

31
32 ב. **סיכויי ההצלחה של תביעתה של המבקשת**: בהקשר זה שבה וטענה באת-כוח
33 המבקשת כנגד קו ההגנה של המשיב (שכאמור נזנח זה מכבר) שהסתמך על שהייתו
34 בחו"ל ואף הפנתה להחלטתי הנ"ל מן התאריך 26.4.06 בעניין זה. באת-כוח המבקשת

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה

בשא 000653/07

בתיק עיקרי: א 004147/06

תאריך: 07/10/2007

בפני: כב' הרשמת איריס לוי-עבודי

כלל לא התייחסה בבקשה לטענות המשיב בנוגע להיעדר יסוד כלשהו לתביעת המבקשת כפי שהובאו בכתב ההגנה, בתצהיר העדות הראשית ובדיון בפניי.

בקשת המבקשת נקבעה לדיון בפניי בתאריך 9.9.07, ובמהלך הדיון בבקשה נחקר עו"ד ויניצקי על תצהירו.

מחקירתו של עו"ד ויניצקי התברר כי הוא האדם היחידי במשרדו המקבל את הזימונים המגיעים למשרדו בדואר האלקטרוני, שכן אלו נשלחים לתיבת הדואר האלקטרוני האישית שלו. בהמשך לכך שב עו"ד ויניצקי ועמד על דעתו כי מעולם לא קיבל זימון לדיון נשוא הבקשה. עו"ד ויניצקי אישר בחקירתו כי לא פנה לגורם המטפל במחשוב במשרדו על מנת לבדוק את התקלה ואף לא למנהל המחשוב של בית-המשפט, אך טען כי הואיל וכלל לא קיבל את הזימון הרי שלא הייתה לו דרך לדעת כי אירעה תקלה כלשהי ובעקבות כך לערוך בדיקה.

הצדדים סיכמו טענותיהם בעל-פה בסיום הדיון. באת-כוח המבקשת ביקשה לבטל את ההחלטה מחובת הצדק בשל כך שלא קיבלה זימון לדיון הקודם. בא-כוח המשיב, מצידו, ביקש לדחות את הבקשה, בין היתר בשל העובדה שתקנה 497 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 (להלן: "התקנות"), מעבירה את הנטל על כתפו של הטוען כי כתב בי-דין לא הומצא לו באמצעות הדואר האלקטרוני, אך נטל זה לא הורם על-ידי המבקשת ובאי-כוחה. מכאן, שאין מקום לשיטתו לבטל את ההחלטה מחובת הצדק. בנוסף לכך טען בא-כוח המשיב כי אף אין מקום לבטל את ההחלטה מטעמים שבשיקול דעת בית-המשפט, וזאת בשל העובדה שלא הייתה כל התייחסות בבקשה לטענות שהועלו על-ידיו בנוגע להיעדר יסוד כלשהו לתביעת המבקשת.

דיון

אני סבורה כי דין הבקשה להידחות מן הטעמים שיפורטו להלן:

כידוע, כאשר נתבע מגיש לבית-המשפט בקשה לביטול פסק דין שניתן בהעדר הגנה מצידו, יש לבחנה לפי שתי מערכות נפרדות של שיקולים: האחת, שיקולי צדק; והשנייה, שיקול דעתו של בית-המשפט.

אשר למערכת השיקולים הראשונה - שיקולי הצדק - כאשר המבקש מצביע על פגם בהליך אשר בעטיו חייב היה בית-המשפט להימנע ממתן פסק-הדין, יבוטל פסק הדין מתוך "חובת הצדק". עצם הפגם בהליך משמש במקרה זה עילה לביטול פסק-הדין, ובית-המשפט אינו רשאי לשקול אם

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה
בש"א 000653/07
בתיק עיקרי: א' 004147/06
תאריך: 07/10/2007
כב' הרשמת איריס לוי-עבודי

פסק-הדין היה נכון לגופו של עניין, אם לאו. ראו י' זוסמן, **סדר הדין האזרחי** (מהדורה שביעית, 1995), בע' 736.

ברם, כאשר מוגשת לבית-המשפט בקשה לביטול פסק דין במצב שבו לא נפל כל פגם בהליך, אין מדובר יותר בביטול פסק הדין משיקולי צדק, וההכרעה בבקשה נתונה לשיקול-דעתו של בית-המשפט. במקרה כזה, על בית-המשפט להציג לעצמו שתי שאלות, אשר העיקרון העומד מאחוריהן הינו כי יש להעניק לנתבע הזדמנות להשמיע את דברו בפני בית-המשפט אם אומנם יש טעם לעשות כן: **האחת**, מהי הסיבה שבעטיה לא הגיש הנתבע את הגנתו; **והשנייה** - ושאלה זו חשובה מן הראשונה - נוגעת לסיכויי ההצלחה של הנתבע אם יבוטל פסק-הדין והנתבע יורשה להתגונן במשפט. ראו ע"א 64/53 **כהן נ' יצחקי**, פ"ד ח' 395.

למרות שבמקרה זה מתקיים מצב נדיר יחסית, שבו התובע (המבקשת) הוא זה אשר מבקש לבטל פסק-דין שבו נדחתה תביעתו (או מבקש לבטל החלטה שבה נמחקה תביעתו), הרי שאני סבורה כי הלכה זו – המנחה כאמור בדרך כלל במצבים שבהם הנתבע הוא זה אשר מבקש לבטל פסק דין שניתן נגדו - נכונה וראויה גם לבחינת מצבים הפוכים, שבהם נמחקת/נדחתה תביעה מבלי שניתן לתובע יומו בבית-המשפט. בהתאם לכך אני סבורה, כי בנוגע לחלקה השני של ההלכה שפורטה לעיל יש מקום לבחון את סיכויי התביעה בדיוק כפי שבוחנים בדרך כלל את סיכויי ההגנה של הנתבע. עוד יצוין כי אף הצדדים במקרה זה הסכימו בכתבי טענותיהם כי זוהי ההלכה שלאורה יש לבחון את המקרה ואף היפנו לאסמכתאות מתאימות.

אבחן אפוא את המקרה שבפניי בהתאם להלכה זו:

אשר לביטול ההחלטה מחובת הצדק, אני מסכימה עם בא-כוח המשיב כי המבקשת לא הרימה את הנטל המוטל עליה כנדרש בתקנה 497(ב) לתקנות, הקובעת כדלקמן:

כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל כתובת דואר אלקטרוני כאמור
בתקנת משנה (א), יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית
לנמען ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני, אם לא
הוכח היפוכו של דבר.

במילים אחרות, התקנות קובעות חזקה לפיה מקבל הדואר האלקטרוני אכן קיבל אותו במידה ונשלח כדין, ועל מקבל הדואר להפריך חזקה זו במקרה שבו הוא טוען כי לא קיבל את כתב בי-הדין. בנסיבות אלה, ועל אף שהמצהיר במקרה זה הוא עורך-דין מכובד, אני סבורה כי אין די בהצהרתו כשלעצמה על מנת להפריך את החזקה, אלא עליו לתמוך את הצהרתו בראיות חיצוניות

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה

בשא 000653/07

בתיק עיקרי: א 004147/06

תאריך: 07/10/2007

כב' הרשמת איריס לוי-עבודי

1 נוספות, כגון להראות כי אכן אירעה תקלה במחשב בית-המשפט או במחשב האישי שלו אשר
2 מנעה ממנו לקבל את כתב בי-הדין ו/או להראות כי לפחות בדק בדיעבד (לאחר שקיבל בדואר
3 רגיל את החלטתי מתאריך 13.12.06) אם אירעה תקלה כזו במועד הרלוונטי ו/או להראות כי
4 הודיע לבית-המשפט כי אירעה תקלה או כי קיימת סיבה אחרת כלשהי אשר מנעה ממנו קבלת
5 כתבי בי-דין בדואר אלקטרוני במועד זה.

6
7 בהקשר זה יש להדגיש עוד, כי מן הנספחים שעו"ד ויניצקי עצמו צירף לתצהירו עולה כי במקרה
8 זה לא רק שהזימון נשלח אליו בדואר אלקטרוני – דבר היוצר כאמור חזקה כי הדואר
9 האלקטרוני הומצא כדין לנמען – אלא אף נקלטה במחשב בית-המשפט הודעה כי הדואר
10 האלקטרוני נפתח ונקרא על-ידי הנמען בתאריך 2.8.06. דבר זה משול בעיניי לאישור מסירה של
11 דואר רגיל שעליו חתום הנמען, ובנסיבות אלה ברור כי אין די בהצהרת הנמען (ה"חתום" על
12 "אישור המסירה" האלקטרוני) כי לא קיבל את הדואר האלקטרוני.

13
14 מעבר לדרוש יצוין עוד כי עורכי-דין המקבלים זימונים באמצעות הדואר האלקטרוני חתומים
15 בדרך כלל על טופס הסכמה סטנדרטי לקבלת כתבי בי-דין בדואר אלקטרוני, כאשר בסעיף ג'
16 לטופס זה מצוין במפורש כי:

17
18 אני מתחייב בזאת כי איידע את בית המשפט בדבר כל שינוי של
19 כתובת הדא"מ [דואר אלקטרוני מקוון] או בדבר כל תקלה,
20 פגיעה או שינוי ביכולתי לקבל את כתבי בי-הדין בדרך
21 המפורטת לעיל.

22
23 ואילו סעיף ד' לאותו טופס קובע:

24
25 הריני להצהיר בזאת כי ידוע לי ואני מקבל על עצמי כי כל כתב
26 בי-דין שיישלח אליי דרך הדא"מ כאמור לעיל ייראה ככזה
27 שהגיע ליעדו ונמסר כדין תוך 72 שעות לאחר שנשלח.

28
29
30 בנסיבות אלה אני סבורה כי אין אפוא מקום לבטל את החלטתי מטעמים של חובת הצדק וכי לא
31 ניתן בעניין זה – גם מטעמים של מדיניות – להסתמך אך ורק על הצהרה של עורך-דין לפיה לא
32 קיבל את הדואר האלקטרוני.

בתי המשפט

בית משפט השלום פתח-תקוה

בשא 000653/07

בתיק עיקרי: א 004147/06

תאריך: 07/10/2007

כב' הרשמת איריס לושי-עבודי

1 אשר לביטול ההחלטה מטעמים שבשיקול דעת בית-המשפט, גם בעניין זה לא מצאתי כל מקום
2 לבטל את החלטתי. ראשית, כאמור, המבקשת כלל לא התייחסה בבקשתה לביטול ההחלטה
3 לטענות הנכבדות שהועלו על-ידי המשיב, ודי בכך, כאמור, על מנת לדחות את בקשתה. אלא
4 שמעבר לכך, אני מסכימה לחלוטין עם טענתו של בא-כוח המשיב לפיה אין בכתב התביעה כל
5 יסוד לתביעה כנגד המשיב וכל בסיס לכך שבתקופה הרלוונטית אכן ביקש המשיב מהמבקשת
6 לבטח את רכבו בביטוח מקיף. בהקשר זה אוסיף לנימוקיו של בא-כוח המשיב (שהובאו לעיל
7 בהרחבה ואין טעם לחזור עליהם) עוד נימוק אחד משלי, והוא העובדה כי בפוליסה הראשונה
8 (נספח א' לכתב התביעה) ציינה המבקשת במפורש ובצורה מודגשת בתוך מסגרת כי "הרינו
9 להודיעך שלצערנו לא נוכל להמשיך לבטח את רכבך במסגרת ביטוח מקיף בשנה הבאה, עקב שנת
10 הייצור הנמוכה". בנסיבות אלה אין ספק כי המבקשת צריכה להסביר היטב את טענתה כי הרכב
11 בוטח בביטוח מקיף גם בשנה שלאחר מכן, וזאת, כאמור, לא עשתה המבקשת כלל ועיקר.
12
13 בנסיבות אלה, אני דוחה את הבקשה ומחייבת את המבקשת בהוצאות בסך של 2,500 ש"ח כולל
14 מע"מ, אשר ישולמו תוך 30 יום ישירות לבא-כוח המשיב.
15

16 המזכירות תשלח העתק החלטתי לב"כ הצדדים.

17
18 ניתנה היום, כ"ה בתשרי, תשס"ח (7 באוקטובר 2007), בהעדר הצדדים.
19
20

21 א. לושי-עבודי, רשמת
22
23
24
25
26